

Γ.ΒΡΑΝΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΑ-**1**-ΦΛΑΟΥΤΟ & ΠΙΑΝΟ.
Critic's Point

Ὁ Γιώργος Βράνος διευθύνει ΚΟΑ.
Ναταλία Γεράκη (φλάουτο)—
Ἀπόστολος Παληός (πιάνο).

14/2016.

τοῦ ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΘΟΥΜΕ 2-3 ἀκόμη ἀκροάσεις του, γιὰ μιὰ διεκδικουσα πληρότητα ἀξιολόγηση τοῦ ἀρχιμουσικοῦ Γιώργου Βράνου, καλλιτεχνικοῦ διευθυντοῦ τῆς Κ.Ο.Α. Θεσσαλονίκης πού, προσωπικά, πρωτακούγαμε, ὡς «κεκλημένο» ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας Ἀθηνῶς (ΚΟΑ). Κατ' εὐθείαν στὸ πρόγραμμα:

1. ΜΠΡΑΜΣ, ΓΙΟΧΑΝΝΕΣ (Brahms, Johannes, 1833-1897): *Τραγικὴ Εἰσαγωγή*, opus 81 (καλοκαίρι 1880· α' ἐκτ. Βιέννη, 26 Δεκ. 1880, ἀρχιμουσικός: Hans Richter. Πρῶτες ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ Γ. Βράνο: κινησεολογία ἐπαρκῆς, δίχως τίποτε ἀξιόμεμπτο, κατέληξε σὲ ἱκανοποιητικώτατη ὡς πρὸς τὴν ἀνάγλυφη διαγραφή τῶν θεματικῶν στοιχείων καὶ τῆς πλοκῆς τους μορφολογικὴ παρουσίαση τοῦ ἔργου ἀλλὰ μὲ ἐμφανὲς ἔλλειμμα...τραγικότητος.

2) ΝΤΥΤΙΓΙΕ, ΑΝΡΙ (Dutilleux, Henri, 1916-2013): *Κοντσέρτο γιὰ βιολοντσέλο καὶ ὀρχήστρα*, *Tout un monde lointain* [γαλλ.: "Ἐνας ὀλόκληρος μακρινὸς κόσμος], 1970: α' ἐκτ. Αἴξ Προβηγκίας, 25.7.1979, σολίστ: Μστισλάβ Ροστρόποβιτς, ἀρχιμουσικός Σέρζ (γαλλ. Serge, ὄχι Σεργκέ ὅπως τὸν ἐκρῶσιζε καὶ πάλι τὸ πρόγραμμα) Μπωντώ. 5 μέρη, μὲ «προμετωπίδες» ἀπὸ «Τὰ Ἄνθη τοῦ Κακοῦ» (1857) τοῦ Σὰρλ Μπωντλαίρ (1821-1867), προστεθειμένες ἀφοῦ γράφτηκε τὸ ἔργο. Τὴν ἀριστουργηματικὴ αὐτὴ μουσικὴ σελίδα τοῦ 20οῦ αἰ. πρωτοχαρήκαμε στὴν ΚΟΑ σὲ ὑπέροχη ἐρμηνεία ἀναδείξασα τὸ θαυμαστὰ λεπτοεργημένο καὶ μπωντλαιρικότατο κάλλος τῆς ἀπὸ τὸν ἔξοχο βιολοντσελλίστα Marc

Corpey με εφάμιλλό του στη διεύθυνση ὀρχήστρας τὸ Βασίλη Χριστόπουλο (8.12.2013). Αὐτὴ τὴ φορά τὸ ἔργο κατάντησε ἀγνώριστο. Δὲ συγκρίνεται μὲ τὸν Corpey ἢ συμπατριώτισσά του Emmanuelle Bertrand (γ. 1973, ἄρα ἐτῶν 43), μὲ ἀνεπίληπτης ἀκριβείας τεχνικὴ, καθαρὸτατο καὶ «σαρκωμένο» πλήν... καχεκτικὸτατο ἦχο, ἀπλῶς συμπορεύθηκε μὲ ὀρχήστρα καὶ ἀρχιμουσικὸ πού προδήλως εἶχαν δουλέψει φιλότιμα τὸ ἔργο, ἀλλὰ ἡ ὑπαιτιότητα ὄλων (καὶ τῆς σολίστ) «παράλληλη» συμπόρευση, ἄφησαν ἐντυπώσεις εἰκαζομένως ὠραιότατου ἀλλὰ μισοκατεστραμμένου ψηφιδωτοῦ.

3. ΤΣΑΪΚΦΟΦΣΚΥ, ΠΙΟΤΡ ΙΛΙΤΣ (ρωσ. Пётр Ильич Чайковский, 1840-1893): *Συμφωνία* ἀρ. 5, σὲ μι ἐλ., ἔργο 64 (Μάιος-Αὐγούστος 1888, α' ἐκτ. Ἀγ. Πετρούπολη, 17 Νοε. 1888, ἀρχιμουσικός: ὁ συνθέτης). Ἀσφαλῶς ὁ κ. Βράνος, δὲν ὑποχρεωνόταν νὰ γνωρίζει ὅτι ὁ ἐπὶ δεκαετίες Ἀλῆ Πασᾶς τοῦ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἄμουσης δημοσιούπαλληλίας του, ἀλήστου μνήμης κερδαλέοφρων ἀτζέντης Θόδωρος Κρίτας, κουβαλοῦσε τίς μεγίστης διεθνοῦς φήμης ὀρχήστρες γιὰ νὰ μᾶς κάνουν πλύση ἐγκεφάλου μὲ τρεῖς μόνον ἀπὸ τίς 6 συμφωνίες Τσαϊκόφσκυ, πάντα 4η, 5η καὶ 6, ποτὲ τίς ἐξ' ἴσου ὠραῖες καὶ ἐνδιαφέρουσες 1η, 2η, 3 ἢ τίς Σουΐτες του γιὰ ὀρχήστρα. Διαφορετικὰ δὲν θὰ ἐπέλεγε ποτὲ γιὰ τὸ ἀθηναϊκὸ κοινὸ τὴν *Συμφωνία* ἀρ. 5. Τὴν ὁποία ὁμολογουμένως ἐρμήνευσε δίχως νὰ δυσανασχετήσουμε. Μέρους I. Ἄρχισε κάπως «χλιαρά», ἀλλ' ὁ κ. Βράνος σύντομα πρόσφερε στὴν ἀκοή μας ὅ,τι περίμενε νὰ ἀκούσει. Εὐγενικὸς ἦχος ὀρχήστρας δωματίου, ἰσορροπημένα μεταξὺ τους κορυφώματα-ἀντικορυφώματα δυναμικῆς. Μέρους II. Ἄψογο τὸ σόλο κόρνου (ἀρχὴ τοῦ Andante). Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀκολουθήσασα ἀξιοπρεπῶς ἀδιάφορη φθογγικὴν ἀνάγνωση, ὑπῆρξε σαφὴς ἐκφραστικὴ ἀναζωογόνηση στὸ β' ἥμισυ τοῦ μέρους. Μέρους III. Ταχύτερη κάπως τοῦ προσδοκωμένου ἢ ρυθμικὴ ἀγωγή τοῦ Βάλς, ἀδιάφορη ἀνάγνωση φθόγγων ἀπὸ τὰ ξύλινα πνευστά, παρὰ τὴν ἐπαρκῆ κινησεολογία τοῦ ἀρχιμουσικοῦ. Μέρους IV. Ἰδίες ἐντυπώσεις μὲ τὰ προηγούμενα. (Αἴθουσα ΧΔΛ, 18.3.2016).

* * *

ΧΕΛΙΔΟΝΙ-ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ μουσικοῦ ἔαρος, (ἀρκεῖ νὰ μὴν ἀκολουθήσει...Ἐποχὴ Παγετώνων) ἢ συναυλία τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασικῶν Σπουδῶν, στὴ Γεννάδειο Βιβλιοθήκη. Γοητευτικὴ ἀνθολογία

τριῶν ἀμερικανικῶν καὶ τεσσάρων ἑλληνικῶν συγχρόνων ἔργων **πραγματικῆς** μουσικῆς, σὲ μικρῆ, κομψότατη ἀλλ' ἀνετη αἴθουσα κατάλληλη γιὰ μουσικὴ δωματίου, μὲ ἐρυθρόφαιους τοίχους διακοσμημένους μὲ ἀρχαιοελληνικά ρητά: Συγκράτησα μόνον τὸ Ὅδὸς ἄνω κάτω μία μόνη καὶ ὠυτή τοῦ προσφιλέστατου Ἡράκλειτου—ἀπορῶ μόνον τί τοῦ ἔφταιγαν ὁ... Ὅμηρος καὶ ὁ Ἀρχίλοχος: Ὅμηρος ἄξιος ἐκ τῶν ἀγῶνων ἐκβάλλεσθαι καὶ ῥαπίζεσθαι καὶ Ἀρχίλοχος ὁμοίως. Ἑρμηνευτὲς ἢ φλαουτίστα **Ναταλία Γεράκη**, πού πρωτακούγαμε, καὶ ὁ μεταξὺ τῶν πρώτων μας πιανιστῶν **Ἀπόστολος Παληός**, ἀμφότεροι δεξιότητες λεπτοῦργοι ἤχων καὶ ἐκφραστικῆς μικρολεπτομερείας, χάριν τῆς ἀναδείξεως μορφῶν τε καὶ συνόλων..

1. **ΛΗΜΠΕΡΜΑΝ, ΛΟΥΕΛΛ (Liebermann. Lowell, γ 1961):**

Σονάτα γιὰ φλάουτο καὶ πιάνο, ἔργο 23 (1987), 2 μέρη. I. *Lento con rubato*: μονοφωνικὸ πιάνο σὲ ἀπέριπτη διφωνία μὲ τὸ φλάουτο ἀπέληγε σὲ γλυκύπικρες ἀρμονικὰ συνηγήσεις, πού διακόπηκαν μὲ ἓνα φορτίσιμο II. *Presto energico*: Γοργὸ καὶ περίτεχνα πυκνόηχο ὀστινάτο πιάνου, μεταστοιχειούμενο σὲ τακτά, θὰ λέγαμε διαστήματα, ἢ ἴδια γλυκύπικρη, ἀνεξάντλητα ἀνανεούμενη ἀρμονικὴ γλῶσσα. Λίγες φορές ἔχω ἀκούσει τόσο βαθεῖα μελετημένη καὶ ὅμως τόσο...πηγαία μουσικῆ.

2. **ΜΠΑΡΜΠΕΡ, ΣΑΜΙΟΥΕΛ (Samuel, Barber, 1910-1981):**

Canzone [ἰταλ. *Τραγουῶδι*], ἔργο 38α, γιὰ φλάουτο ἢ βιολί καὶ πιάνο (1961). Θὰ τὴν ἀποκαλούσαμε μᾶλλον *μότο περπέτου*, ἓνα ἱλιγγιώδες *πρεστίσιμο*: ὀστινάτο πιάνου σὲ σχῆμα ἀνιόντων τρίτης μικρῆς καὶ ἡμιτονίου καὶ κατιόντος ἡμιτονίου.

3. **ΓΥΦΤΑΚΗΣ, ΣΤΑΘΗΣ (γ. 1967):** *Τρεῖς Φανταστικοὶ Χοροί*, γιὰ φλάουτο καὶ πιάνο. Ἐδῶ μπερδέψαμε τελείως τὰ μέρη λίγω αἰφνιδίας ἐξόδου ἀπὸ τὴ σκηνὴ τῆς φλαουτίστας, πού παρατεινόταν τόσο ὥστε νὰ σηκωθεῖ ὁ πιανίστας προφανῶς γιὰ νὰ δεῖ μήπως ἔπαθε τίποτε. Εὐτυχῶς ὄχι. I. Τὸ φλάουτο κινεῖται στὴ ψηλότερη ὀκτάβα του, ἀλλὰ τὸν πρῶτο λόγο ἔχει τὸ πιάνο. II. Ἀδιαφοροῦμε πλήρως γιὰ τὴ 12φθογγη σειρὰ καὶ τὴν ἀναστροφή της, πού κατὰ τὸ πρόγραμμα, ἀποτελοῦν τὴν πρώτη ὕλη του. Σὰν νὰ μπορούσαμε νὰ τὴν παρακολουθήσουμε! III. Ἀρχίζει ἀργὰ γιὰ νὰ καταλήξει *accelerando* σὲ ἀσύμμετρος ρυθμούς. Αὐτοὶ καὶ τὸ τριημιτόνιο ἐξάντλοῦν τὰ πατριωτικὰ ντέρτια συνθετῶν ἀπὸ Βελιγραδίου μέχρι...Γερεβάν, «ἐθνικὲς σχολές» λέει...Κατὰ τὰ ἄλλα...ὠραιότατο ἔργο!

4. ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ (γ. 1959): *3 Βότανα* (2000) & *3 Ψάρια* (1998) τῆς Μεσογείου. Συναποτελοῦσαν τὸ τέταρτον τῆς συλλογῆς 24 κομματιῶν *Μεσόγειος Ἴερος*, ἐμπνευσμένης ἀπὸ τῆ γλωσσὴς τῶν νησιῶν καὶ τὴν πανίδα τῶν ἐναλίω ὑδάτων τῆς καθ' ἡμᾶς θαλάσσης. Διτότατη (γιὰ ἀρχάριους) πιανιστικὴ γραφὴ ἀλλὰ σὲ καταθέλγουσαν εὐρηματικὴ θύμιζε κάποια ἄλλα ξανακουσμένα (πότε, ἀλήθεια;) κομμάτια συνόλου καθ' ὅλες τὶς ἐνδείξεις γοητευτικοῦ μὲ ἀπώτατο πρόγονο τὸν Ἴερος Σατί. Θὰ ἄξιζε κάποτε νὰ ἀκουσθοῦν καὶ τὰ 24 μαζί, ἀπὸ τὸν ἀγαπητὸ Παληό, ἰδεώδη ἐρμηνευτὴ τους.

5. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΘΟΔΩΡΟΣ (γ. 1935): *Θρῆνος γιὰ τὴ Michelle* (2011), Διαμαντάκι γιὰ σόλο φλάουτο, ὅπου μιὰ λυγμικὴ, ἀόριστα ἀνατολίτικη (τριημιτόνια) καντιλένα, εἶναι συμμετρικότατα καὶ εὐστοχα διάστικτη ἀπὰ τὰ κυριότερα «ἐφφέ» φλαουτίστικης γραφῆς. Νὰ μὴ συγχέεται μὲ τὸ *Θρῆνο* του γιὰ φλάουτο σόλο (1988).

6. ΓΚΛΑΣ, ΦΙΛΙΠ (Glass, Philip, γ. 1937): *Façades* [γαλλ. *Προσόψεις*, 1981] γιὰ 2 σαξόφωνα, ἢ φλάουτο καὶ κλαρινέτο ἢ... Μέγας δολλαριοκτόνος (ἐλληνοιστι...δραχμοφονιάς) πρέπει νὰ εἶναι ὁ Πάπας τοῦ μινιμαλισμοῦ γιὰ νὰ διασκευάζει τόσο πολὺ τὰ ἔργα του: παίζονται, ἄρα εἰσπράττει. Τὸ ὡς ἄνω στηριζόταν σὲ ὀστινάτο τοῦ πιάνου πάνω σὲ δύο διαστήματα κατιούσης τρίτης μικρῆς καὶ μεγάλης, πάνω στὸ ὁποῖο ἀπλωνόταν λιτὰ εὐρηματικὴ μελωδία φλάουτου σὲ ἐλάσσονα. Οἱ ἐπαναλήψεις τοῦ σχήματος αὐτοῦ δὲν πρόλαβαν νὰ θυμίσουν τσίγλα (ἀμερ. chewing gum) ἀποζαχαρωμένη. Τελείωσε ἐγκαίρως. Ο.Κ.!

7. ΚΡΙΤΣΩΤΣΑΚΗΣ, ΚΩΣΤΗΣ, (γ. 1973): *Ἴωνικοὶ Χοροὶ*. Ἄν δὲ σφάλλουμε, ἀποκομίσαμε ἐντυπώσεις διπτύχου: α' μέρος, ἀνάρια πιανιστικὴ μικρογραφία μὲ σκόπιμους μικροῦπαινιγμοὺς μπαρόκ, καὶ β', φλάουτου καὶ πιάνου, μελωδικὸ διαμαντάκι μὲ γοητευτικὲς μετατροπὴς σὲ «μεμακρυσμένες» τονικότητες, ἀλαργινὴ μνήμη Προκόφιεφ. Σύνολο 70' μουσικῆς ἀπογειώσεως. Ἄμποτε ἢ Ἀμερικανικὴ Σχολὴ Κλασσικῶν Σπουδῶν νὰ καταστήσει πυκνότερη καὶ ἐντονότερη τὴ μουσικὴ τῆς παρουσία (Ἀΐθουσα Cotsen, Γεννάδειος Βιβλιοθήκη, 1.4.2016).